

Slajd 2

System zarządzania kryzysowego w Polsce

Dr inż. Witold SKOMRA

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Warszawa

Slajd 3

Zarządzanie kryzysowe (cztery fazy)

- zapobieganie,
- przygotowanie,
- reagowanie,
- usuwanie skutków.

Slajd 4

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zespoły zarządzania kryzysowego – ujęcie terytorialne

- Prezes Rady Ministrów
- Rada Ministrów
- Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

- Wojewoda
- Wojewódzki Zespół ZK
- Wojewódzkie Centrum ZK

- Starosta
- Powiatowy Zespół ZK
- Powiatowe Centrum ZK

- Wójt (Burmistrz, Prezydent)
- Gminny Zespół ZK
- Gminne Centrum ZK*

* mogą być tworzone fakultatywnie

Slajd 5

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego

- Organ opiniotwórczo-doradczy właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.
- Może obradować zarówno w trybie jawnym, jak i niejawnym.

Slajd 6

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

jest kluczowym elementem kompleksowego systemu zarządzania kryzysowego, którego istotą jest z jednej strony podwyższenie stopnia zdolności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami przez właściwe służby i organy administracji publicznej, z drugiej, stworzenie sprawnego systemu reagowania w sytuacjach kryzysowych, gdy normalne zasoby i procedury działania okazują się niewystarczające.

Slajd 7

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

- Państwowa jednostka budżetowa podległa Prezesowi Rady Ministrów.
- Kierowana przez Dyrektora powołanego przez Prezesa Rady Ministrów.

Slajd 8

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Misją i głównym zadaniem RCB jest analizowanie zagrożeń i możliwości reagowania na nie, w oparciu o dane uzyskiwane ze wszystkich możliwych ośrodków funkcjonujących w ramach administracji publicznej oraz od partnerów międzynarodowych.

Na podstawie tych danych RCB opracowuje plany i procedury optymalnych rozwiązań pojawiających się sytuacji kryzysowych a także koordynuje przepływ informacji o zagrożeniach i przekazuje decyzje związane z ich zwalczaniem.

Slajd 9

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

RCB zapewnia Prezesowi Rady Ministrów, Radzie Ministrów oraz Rządowemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego niezbędne wsparcie w procesie podejmowania decyzji dotyczących szeroko rozumianego bezpieczeństwa, poprzez dostarczanie merytorycznych opracowań, analiz i propozycji rozwiązań sytuacji kryzysowych.

Slajd 10

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zadania Rządowego Centrum Bezpieczeństwa:

- stworzenie katalogu zagrożeń,
- monitorowanie zagrożeń w kraju i poza jego granicami,
- uruchamianie procedur zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym,
- realizacja zadań planistycznych i programowych z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej,
- nadzór nad spójnością procedur reagowania kryzysowego,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń i ćwiczeń z zakresu zarządzania kryzysowego,
- realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania i likwidacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
- współpraca międzynarodowa, szczególnie z NATO i UE, w ramach zarządzania kryzysowego.

Slajd 11

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Współpraca z Centrum Antyterrorystycznym

- CAT jest bezpośrednim zapleczem informacyjnym RCB w zakresie monitorowania zdarzeń terrorystycznych w kraju i zagranicą. Weryfikuje także informacje medialne dotyczące takich zdarzeń lub ryzyka ich wystąpienia.
- **Po zaalarmowaniu** przez CAT, RCB uruchamia procedury reagowania kryzysowego wynikające z ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

Slajd 12

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa od pierwszych dni funkcjonowania aktywnie włącza się w rozwiązywanie sytuacji kryzysowych, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Slajd 13

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zespoły i grupy robocze, w których uczestniczą przedstawiciele RCB:

- Grupa Robocza Zespołu ds. Polityki Bezpieczeństwa Energetycznego,
- Polsko – Amerykańska Grupa ds. Zagrożeń Terrorystycznych,
- Międzyresortowy Zespół do Spraw Zagrożeń Terrorystycznych (MZd/sZT),
- Stała Grupa Ekspertcka ds. Zagrożeń Terrorystycznych przy MZd/sZT,
- Międzynarodowy Zespół ds. Zapobiegania Nielegalnemu Rozprzestrzenianiu Broni Masowego Rażenia i Implementacji „Inicjatywy Krakowskiej” – Proliferation Security Initiative (PSI),
- Grupa Robocza Transgraniczne Zarządzanie Kryzysowe funkcjonująca w ramach Euroregionu Nysa,

Slajd 14

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zespoły i grupy robocze, w których uczestniczą przedstawiciele RCB cd.:

- Wysoki Komitet Planowania Cywilnego w Sytuacji Zagrożenia,
- Międzyresortowy Zespół Roboczy ds. przygotowania i przeprowadzenia w kraju ćwiczenia zarządzania kryzysowego NATO pk. CMX 2009,
- Komitet Ochrony Ludności przy SCEPC NATO,
- Grupa ds. Ochrony Ludności Rady UE (PROCIV).

Slajd 15

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

- Zmiana definicji zarządzania kryzysowego (art. 2)
Istotą zmiany jest rozszerzenie katalogu podejmowanych działań o usuwanie skutków sytuacji kryzysowych oraz ograniczenie procesu odtwarzania do zasobów i infrastruktury krytycznej.

Slajd 16

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

- Zmiana definicji sytuacji kryzysowej
Nowa definicja uzależnia zaistnienie sytuacji kryzysowej wyłącznie od wystąpienia zagrożenia, które wpływa negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska, a jednocześnie powoduje znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Slajd 17

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zadania z zakresu planowania cywilnego dla wojewody, starosty, wójta (burmistrz, prezydenta):

- przygotowanie planów zarządzania kryzysowego;
- przygotowanie struktur uruchamianych w sytuacjach kryzysowych;
- przygotowanie i utrzymywanie zasobów niezbędnych do wykonania zadań ujętych w planie zarządzania kryzysowego;
- utrzymywanie baz danych niezbędnych w procesie zarządzania kryzysowego;
- monitoring zagrożeń;
- przygotowanie rozwiązań na wypadek wystąpienia uszkodzeń infrastruktury krytycznej;
- zapewnienie spójności pomiędzy planami zarządzania kryzysowego a innymi planami, sporządzonymi w tym zakresie przez właściwe organy administracji publicznej, których obowiązek wykonania wynika z odrębnych przepisów.

Slajd 18

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Wprowadzenie nowych definicji niezbędnych w procesie zarządzania kryzysowego, pojęć tj.

- cyklu planowania,
- siatki bezpieczeństwa,
- mapy zagrożenia,
- mapy ryzyka,
- zdarzenia o charakterze terrorystycznym.

Slajd 19

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Zachowanie ciągłości w reagowaniu na zagrożenia

- Poziomy reagowania
- stały monitoring i doraźne reagowanie
- sytuacja kryzysowa
- stan nadzwyczajny tj.:
  - klęski żywiołowej
  - stan wyjątkowy
  - stan wojenny i wojna

Slajd 20

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

- Wprowadzenie nazwy „Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego”,
- Wprowadzenie na wszystkich szczeblach administracji publicznej planów zarządzania kryzysowego, obejmujących wszystkie fazy zarządzania kryzysowego (zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, usuwanie skutków)

Slajd 21

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

- Opracowanie Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego.
Raport będzie opracowywany przez poszczególnych ministrów i ma określać ryzyka związane z poszczególnymi działaniami administracji.
Ustawa wskazuje dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa jako koordynatora całości prac.

Slajd 22

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

- Utworzenie **Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej**

(art. 5b) ma na celu wyodrębnienie obiektów, urządzeń, instalacji i usług kluczowych dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz ma służyć zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, instytucji i przedsiębiorców. Jednocześnie program ma umożliwić wspieranie podmiotów zarządzających infrastrukturą krytyczną na wypadek jej awarii.

Slajd 23

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Ustawa reguluje zasady współpracy w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym pomiędzy organami administracji publicznej oraz posiadaczami samoistnymi i zależnymi obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej (art.12a).

Slajd 24

Struktura zarządzania kryzysowego w państwie - logika systemu

Art. 12a podkreśla rolę organów administracji rządowej właściwych w sprawach rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania zagrożeń, w tym szczególną rolę Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który otrzymuje ustawowe upoważnienie do udzielania zaleceń, w celu ochrony infrastruktury krytycznej, organom i podmiotom zagrożonym działaniami o charakterze terrorystycznym. Jednocześnie przepis umożliwia przekazywanie do tych podmiotów niezbędnych informacji służących przeciwdziałaniu tym zagrożeniom, także uzyskanych w toku działalności operacyjnej.

Slajd 25

Dziękujemy za uwagę